

Waterstof

Woensdag 30 september

13:30 – 18:00

Universiteit Twente, Enschede

Waterstof

13:30	Opening	Arnold Groot, KIVI
13:45	Waterstofproductie Transport & Opslag Distributie	Ewald Breunese, Shell Marcel Weeda, TNO Elbert Huijzer, Alliander
15:15	Pauze	
16:00	Waterstof in energievoorziening Waterstof als grondstof Fieldlab	Rob van de Sluijs, MTSA Jasper Paauwe, Sweco Fenna van de Watering, Witteveen + Bos
17:30	Paneldiscussie	
18:00	Hapje & drankje	

Poll Everywhere

Stap 1

Ga naar www.pollev.com/arnoldgroot262

Stap 2

Kies een gebruikersnaam en wacht op de vragen

Waterstof is kleurrijk

Zwart - uit kolenstroom
Paars - uit atoomstroom
Groen - uit hernieuwbare electriciteit
Oranje - groen uit NL
Groen+ - uit overschotten hernieuwbare electriciteit

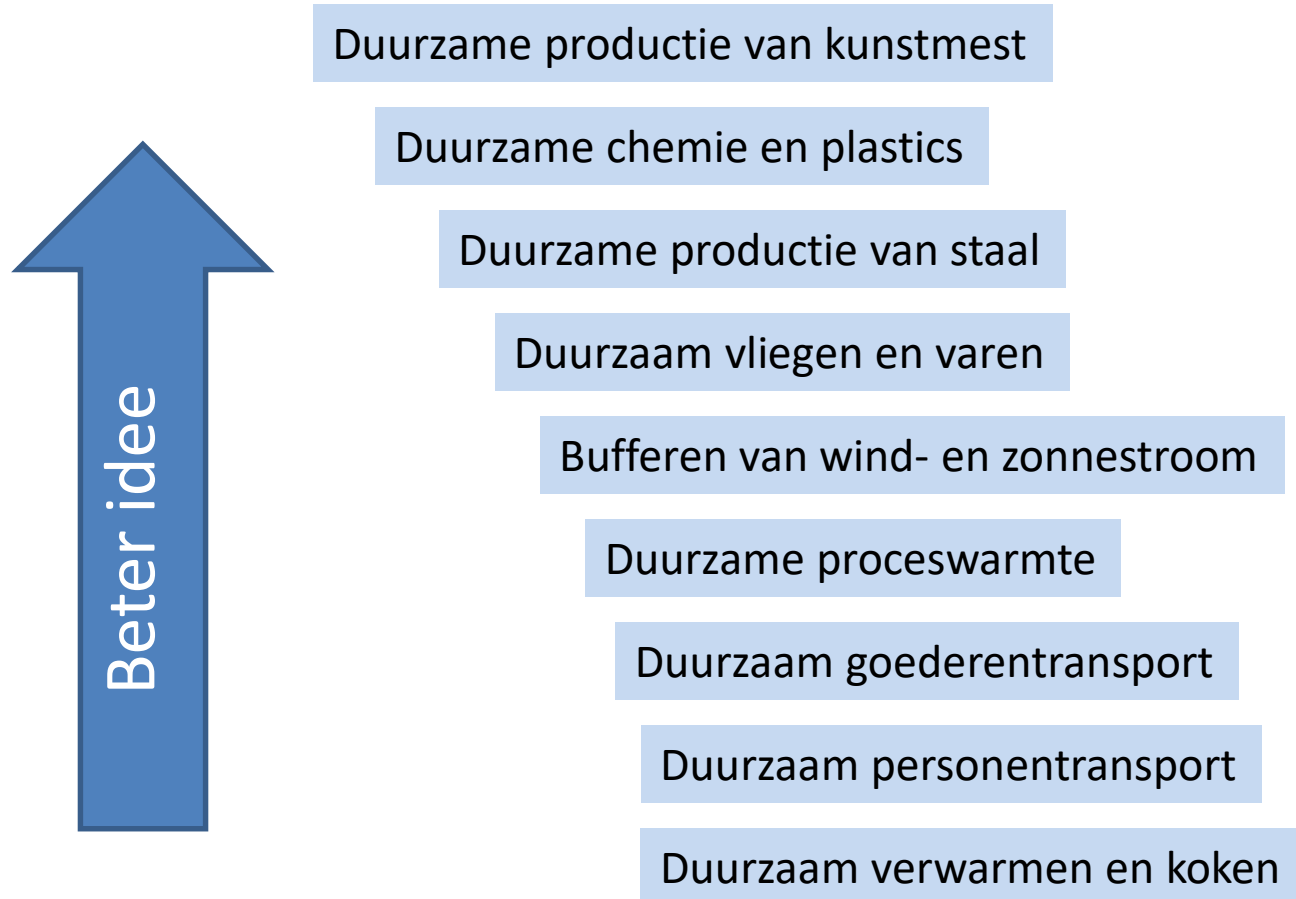

Grijs - uit aardgas
Blauw - grijs met CO₂-opslag
Zilverblauw - kraken van methaan
Bruin - uit biomassa
Goud - bruin met CO₂-opslag

Waterstof is nodig

Als waterstof niet onbeperkt beschikbaar is, zetten we het qua milieu-impact het beste in voor:

Waterstof is klein

Producenten van electrolyse-apparatuur in Europa:

Name	Location	Turnover [EUR]	Technology	Year founded
ITM Power	Sheffield, UK	5 mln	PEM	2001
McPhy	La Motte-Fanjas, France	8 mln	AEC	2008
NEL	Oslo, Norway	46 mln	AEC, PEM	1927
Hydrogenics	Oevel, Belgium	42 mln	AEC, PEM	1995
Sunfire	Dresden, Germany	Not found	SOEC	2010
Siemens	Erlangen, Germany	Not found	PEM	

PEM – Proton Exchange Membrane. 60-75% efficiency, ambient temperature, 100-200 bar

AEC – Alkaline Electrolysis Cell. 50-70% efficiency, 80 degC, 1-30 bar

SOEC – Solid Oxide Electrolysis. 75-85% efficiency, 700-900 degC, ambient pressure

Waterstof is hot

In juni 2020 besluit de regio Auvergne-Rhône-Alpes tot de bouw van 14 tankstations met waterstof. McPhy levert de electrolyzers

Stelling 1 – De omzetting van stroom naar waterstof en terug naar stroom heeft een ketenefficiency van 40% en is dus een slecht idee.

Stelling 2 – Blauwe waterstof is beter dan groene: het kost minder, heeft even weinig milieu-impact en is sneller beschikbaar.

Stelling 3 – Zodra de eerste waterstofopslag explodeert is het draagvlak weg.

Stelling 4 – Nederland is beter af met geïmporteerde waterstof uit zonnestroom dan met eigen waterstof uit wind.